

Gelbbolašvuođa olahusa dovdomearkkat sámegeielfágas

Væhtah ulmiejaksemasse saemien faagesne

Kjennetegn på måloppnåelse faget samisk

Innhold

Gelbbolašvuođa olahusa dovdomearkkat sámegeielfágas	2
Sámegeiella vuosttašgiellan	2
SÁMEGIELLA VUOSTTAŠGIELLAN - NJÁLMMÁLAŠ	2
SÁMEGIELLA VUOSTTAŠGIELLAN - ČÁLALAŠ	3
Sámegeiella nubbingiellan, sámegeiella 2.....	4
SÁMEGIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 6 - NJÁLMMÁLAŠ	5
SÁMEGIELLA NUBBINGIELLA - DÁSSI 6 - ČÁLALAŠ	5
Sámegeiella nubbingiellan, sámegeiella 3.....	6
SÁMEGIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 3 - NJÁLMMÁLAŠ	6
SÁMEGIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 3 - ČÁLALAŠ	7
Væhtah ulmiejaksemasse saemien faagesne.....	7
Saemien voestesgieline	7
SAEMIEN VOESTESGĪELINE - NJAALMELDH	8
SAEMIEN VOESTESGĪELINE - TJAALELDH	9
Saemien mubpiengieline, saemiengiele 2.....	10
SAEMIEN MUBPIENGĪELINE - DALTESE 6 – NJAALMELDH	10
SAEMIEN MUBPIENGIELINE – DALTESE 6 – TJAALELDH	11
Saemien mubpiengieline, saemiengiele 3.....	11
SAEMIEN MUBPIENGĪELINE - DALTESE 3 – NJAALMELDH	12
SAEMIEN MUBPIENGĪELINE– DALTESE 3 – TJAALELDH	12
Kjennetegn på måloppnåelse faget samisk.....	12
Samisk som førstespråk.....	12
SAMISK SOM FØRSTESPRÅK - MUNTIG	13
SAMISK SOM FØRSTESPRÅK - SKRIFTLIG	14
Samisk som andrespråk, samisk 2	15
SAMISK SOM ANDRESPRÅK - NIVÅ 6 - MUNTIG	15
SAMISK SOM ANDRESPRÅK – NIVÅ 6 - SKRIFTLIG	16
Samisk som andrespråk, samisk 3	16

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat sámegiel fágas

Sámegiella vuosttašgiellan

Bagadeaddji nátionála gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat loahppárvvoštallamii 10. jahkeceahki manjel

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat válddahit gelbbolašvuoda kvalitehta fágas. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon fága váldoosiid rastá ja oahppoplána gelbbolašvuodamihttomeriid vuodul. Dan dihte ferte dovdomearkkaid geavahit ovttas oahppoplánain.

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat leat jurddašuvvon veahkin go galgá árvvoštallat oahppi ollislaš gelbbolašvuoda fágas. Loahppárvosátni galgá albmanahttit dan gelbbolašvuoda mii oahppis lea fágas go oahpahuš loahpahušvo. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon dainna lágiin ahte galgá sáhttit heivehit ja konkretiseret. Sáhtát lohkat eambo árvvoštallama birra Oahpahušdirektoráhta siidduin: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvrdering-i-fag/

Dovdomearkkat leat juhkkujuvvon guovtti oassái: sámegiella vuosttašgiellan njálmmálaš ja sámegiella vuosttašgiellan čálalaš. Váldoassi giella, kultuvra ja girjjálašvuolta lea mielde goappaš osiin.

Dovdomearkkat leat hábmejuvvon golmma dásis. Tabealla ferte lohkat horisontálalaččat oaidnin dihte progresuvnna daid iešguđet dásiid gaska ja vertikálalaččat oaidnin dihte oahppi ollislaš gelbbolašvuoda.

SÁMEGIELLA VUOSTTAŠGIELLAN - NJÁLMMÁLAŠ		
Árvosátni 2	Árvosátni 3 ja 4	Árvosátni 5 ja 6
Oahppi... - bájuha muhtin muddui máhtu, muitala ja albmanahtta iežas oaiviliid teavsttaid ja muhtin fágalaš fáttaid birra iešguđet njálmmálaš gulahallamiin - bájuha teavsttaid váldosisdoalu, muitala hámi ja čilge oahpes váikkuhangaskaomiid mo dat váikkuhit lohkkái	Oahppi... - čájeha máhtu, čilge ja reflektere teavsttaid ja fágalaš fáttaid birra iešguđet njálmmálaš gulahallamiin - bájuha sisdoalu ja buohtastahtta ja reflektere muhtin beliid teavsttain, selveha muhtin váikkuhangaskaomiid ja vuodušta oaiviliiddis dan birra mo dat váikkuhit lohkkái	Oahppi... - geavaha áššáigullelaš máhtu, čiekŋuda, reflektere ja bargá iešheanaláččat teavsttaiguin ja fágalaš fáttáiguin mánggabealálaš gulahallamiin - bájuha sisdoalu, guorahallá, dulko ja buohtastahtta teavsttaid iešguđetge perspektiivvas ja selveha váikkuhangaskaomiid geavaheami ja guorahallá mo dat váikkuhit lohkkái

-guldala ja oassálastá muhtin muddui ságastallamiin ja digaštallamiin ja albmanahtta iežas oaiviliid - addá máhcaheami earáide ja vuodušta muhtin muddui iežas oaiviliid iežas ja earáid bargguid birra muhtin fágalaš eavttuid vuodul -ovdanbuktá muhtun fágaáššiid maid lea muhtin muddui heivehan vuostáiváldiide ja máhtta geavahit muhtin digitála reaidduid ovdanbuktimis -gávdná dieđuid muhtin gálduin ja bájuha daid - geavaha áddehahtti giela ja muhtin dábálaš grammáhtalaš doahpagiid ja doahpagiid teakstamáhtus gulahallandilálašvuodain maidda lea ráhkkanan	-guldala ja oassálastá ságastallamiin ja digaštallamiin ja vuodušta oaiviliiddis ja ovdandivvu muhtin áššáigullevaš dieđuid - addá vuoduštuvvon máhcaheami earáide ja árvoštallá beliid iežas ja earáid bargguin fágalaš eavttuid vuodul -ovdanbuktá mánggabealálaš fágaáššiid maid lea heivehan vuostáiváldiide ja sisdollui ja máhtta geavahit iešguđet lágan digitála reaidduid ja mediaid -gávdná ja geavaha relevánta dieđuid iešguđet gálduin, ja vuodušta gáldoválljema - geavaha girjás giela ja muhtin dábálaš doahpagiid grammatihkas ja teakstamáhtus iešguđet gulahallandilálašvuodain	-guldala kritihkalaččat ja oassálastá ságastallamiin ja digaštallamiin, vuodušta oaiviliiddis áššáigullevaš dieđuiguin ja ákkastallá áššálaččat - addá konstruktiivvalaš máhcaheami earáide ja árvoštallá iežas ja earáid bargguid fágalaš eavttuid ja teaksta- ja giellamáhtu vuodul -ovdanbuktá relevánta ja mánggabealálaš fágaáššiid struktuvrralaččat ja iešheanaláččat, heivehuvvon sisdollui, dillái, vuostáiváldiide ja mediaide, ja máhtta geavahit digitála reaidduid ja mediaid mat heivejit fágaáššiid ovdandivvumii -gávdná, guorahallá ja geavaha relevánta dieđuid ulbmillaččat ja kritihkalaččat ja vuodušta gáldoválljema - geavaha dárkilis giela ja hálddaša doahpagiid grammatihkas ja teakstamáhtus iešguđet gulahallandilálašvuodain

SÁMEGIELLA VUOSTTAŠGIELLAN - ČÁLALAŠ		
Árvosátni 2	Árvosátni 3 ja 4	Árvosátni 5 ja 6
Oahppi... - hábme teavsttaid mat muhtin muddui leat heivehuvvon ulbmilii ja rievdada iežas teavsttaid máhcahemiid ja eavttuid vuodul -lohká ja bájuha teavsttaid váldosisdoalu ja muitala váldofáttá muhtin šánjeriid teavsttain, čujuha muhtin vejolaš dulkomiidda -čállá iešguđetlágan teavsttaid main lea muhtin muddui struktuvra ja leat muhtin muddui	Oahppi... - pláne ja hábme teavsttaid mat leat heivehuvvon ulbmilii , hukse sisdoalu ja rievdada iežas teavsttaid máhcahemiid ja eavttuid vuodul -lohká iešguđetgelágan šánjeriid ja bájuha sisdoalu, čilge ja guorahallá teavsttaid fáttáid, gaskkusta muhtin vejolaš dulkomiid -čállá iešguđetlágan teavsttaid main lea buori muddui struktuvra ja leat heivehuvvon ulbmilii, vuostáiváldái	Oahppi... - pláne ja hábme teavsttaid mat leat heivehuvvon ulbmilii, ovdánahtta sisdoalu, árvoštallá ja rievdadallá iežas teavsttaid giella- ja teakstamáhtu ja máhcahemiid ja eavttuid vuodul -lohká, iešguđetgelágan šánjeriid, bájuha sisdoalu, gávdná ja geavaha áššáigullevaš dieđuid teavsttain, čielggada ja guorahallá iešheanaláččat teavsttaid fáttáid ja gaskkusta vejolaš dulkomiid -čállá iešguđetlágan teavsttaid main lea buorre struktuvra ja mat

heivehuvvon ulbmilii, vuostáiváldái ja mediai ja albmanahtta iežas oaiviliid, dovdá ja geavaha muhtin váikkuhangaskaomiid -gávdná ja sitere gálduid ja čujuha muhtin muddui gálduide maid geavaha ja ráhkada earkilis gáldolisttu - albmanahtta čálalaččat ovttagardánis cealkkahuksehusain ja teakstačatnamiin ja hálddaša muhtin muddui ortografii ja čállinnjuolggadusaid	ja mediai, ovdanbuktá muhtin ákkaid ja čilge iežas oaiviliid iešguđetgelágan teavsttain ja fáttáin, dovdá ja geavaha dábáleamos váikkuhangaskaomiid -referere ja sitere gálduid ja máhtta muhtin muddui siskkildit dieđuid iežas teavsttain, maid sáhtta dárkkistit ja ráhkada gáldolisttu - albmanahtta čálalaččat heivvolaš cealkkahuksehusain, teakstačatnamiin ja dárkilis sátneriggodagain ja hálddaša deháleamos ortografii ja hápmeoahpa	leat čielgasit heivehuvvon ulbmilii, vuostáiváldái ja mediai, vuođušta oaiviliid ulbmilaččat ja kritihkalaččat ja geavaha heivvolaš váikkuhangaskaomiid -geavaha relevánta gálduid ulbmillaččat ja kritihkalaččat, ja earuha siskkildeami, refererema ja siterema čálloš, nu ahte lea vejolaš dárkkistit gálduid ja ráhkada ollislaš gáldolisttu - albmanahtta čálalaččat deaivilis ja dárkilis sátneriggodagain ja hálddaša mánggabealat cealkkahuksehusa ja iešguđetlágan teakstačatnanhámiid ja hálddaša ortografii, giellaoahpa ja čállinnjuolggadusaid

Sámegiella nubbingiellan, sámegiella 2

Bagadeaddji nátionála gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat loahppaárvoštallamii – dássi 6

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat válddahit gelbbolašvuoda kvalitehta fágas. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon fága válđoosiid rastá ja oahppoplána gelbbolašvuodamihttomeriid vuodul. Dan dihte ferte dovdomearkkaid geavahit ovttas oahppolánain.

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat leat jurddašuvvon veahkin go galgá árvoštallat oahppi ollislaš gelbbolašvuoda fágas. Loahppaárvosátni galgá albmanahttit dan gelbbolašvuoda mii oahppis lea fágas go oahpahus loahpahuvo. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon dainna lágiin ahte galgá sáhttit heivehit ja konkretiseret. Sáhtát lohkat eambo árvoštallama birra Oahpahusdirektoráhta siidduin: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvrdering-i-fag/

Dovdomearkkat leat juhkojuvvon guovtti oassái: sámegiella nubbingiellan njálmmálaš ja sámegiella nubbingiellan čálalaš. Válđoassi giella, kultuvra ja girjjálašvuodta lea mielde goappaš osiin.

Dovdomearkkat leat hábmejuvvon golmma dásis. Tabealla ferte lohkat horisontálalaččat oaidnin dihte progreshuvvna daid iešguđet dásiid gaska ja vertikálalaččat oaidnin dihte oahppi ollislaš gelbbolašvuoda.

SÁMEGIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 6 - NJÁLMMÁLAŠ

Árvosátni 2	Árvosánit 3 ja 4	Árvosánit 5 ja 6
Oahppi... - geavaha sátneriggodaga mii muhtin muddui gokčá dárbbuid albmanahttit vásáhusaid, dovdduid, muosáhusaid, máhtu ja iežas oaiviliid - ovttasdoaibmá muhtin muddui vai ipmirda ja áddehallá ságastallamiin ja ovdanbuktimiin - guldala ja bájuha sisdoalu konkrehtalaččat, buktá ovdamearkkaid álkis vugiin muhtin beliide teavsttain ja albmanahtta oaiviliiddis álkis vugiin - ovdanbuktá muhtin fágaáššiid ipmirdahtti vugiin ja máhtta geavahit muhtin ovdanbuktinreaidduid	Oahppi... - geavaha sátneriggodaga mii buori muddui gokčá dárbbuid albmanahttit vásáhusaid, dovdduid, muosáhusaid, máhtu ja iežas oaiviliid - ovttasdoaibmá oalle bures vai ipmirda ja áddehallá ságastallamiin ja ovdanbuktimiin - guldala ja ipmirda muhtin osiid guhkit teavsttaid sisdoalus ja albmanahtta oaiviliiddis muhtin beliin teavsttain - ovdanbuktá fágalaš fáttáid oalle buriin vugiin ja máhtta geavahit digitála reaidduid ja mediaid muhtin muddui heivehuvvon ulbmilii	Oahppi... - geavaha sátneriggodaga albmanahttit vásáhusaid, dovdduid, muosáhusaid, máhtu ja iežas oaiviliid - ovttasdoaibmá bures vai ipmirda ja áddehallá ságastallamiin ja ovdanbuktimiin - guldala ja ipmirda váldosisdoalu guhkit teavsttain ja reflektere iešguđet beliid teavsttain - ovdanbuktá iešguđetlágan fágalaš fáttáid ulbmillaččat ja geavaha digitála reaidduid ja mediaid ulbmillaččat

SÁMEGIELLA NUBBINGIELLA - DÁSSI 6 - ČÁLALAŠ

Árvosátni 2	Árvosánit 3 ja 4	Árvosánit 5 ja 6
Oahppi... - lohka ja bájuha juoida váldosisdoalus dahje eaŋkilosiid teavsttas - lohka ja reflektere muhtin beliid válljejuvnon šáŋrain - čállá teavsttaid álkis sátneriggodagain ja cealkkahuksemin ja hálddaša muhtin muddui vuodđogrammatihka	Oahppi... - lohka ja referere teavstta váldosisdoalu - lohka ja reflektere sisdoalu ja hámi muhtin šáŋrain - čállá teavsttaid heivvolaš sátneriggodagain ja álkis sátnehuksemin ja hálddaša buori muddui vuodđogrammatihka	Oahppi... - lohka, referere ja čoahkkáigeassá teavstta váldosisdoalu - lohka ja reflektere sisdoalu ja hámi iešguđetlágan šáŋrain - čállá teavsttaid mas molssoda sátneválljema ja cealkkahuksema, ja hálddaša vuodđogrammatihka

- čállá iešguđetlágan teakstašlájaid álkis váikkuhangaskaomiiguin ja heiveha teavsttaid muhtin muddui teavstta ulbmiliidda	- čállá iešguđetlágan teakstašlájaid muhtin váikkuhangaskaomiiguin ja heiveha teavsttaid teavstta ulbmiliidda	- čállá iešguđetlágan teakstašlájaid mánggalágan váikkuhangaskaomiiguin heivehuvvon teavsttaid ulbmilii
- geavaha álkis gálduid iežas teavsttaid čálidettiin ja almmuha gálduid	- geavaha buori muddui áššáiguoskevaš gálduid čálidettiin iežas teavsttaid ja almmuha gálduid	- geavaha áššáiguoskevaš gálduid bargadetiin iežas teavsttaiguin diđolaččat ja almmuha gálduid dainna lágiin ahte lohkki sáhtta maŋŋil gávdat daid

Sámegeiella nubbingiellan, sámegeiella 3

Bagadeaddji nationála gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat loahppaárvoštallamii – dási 3

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat válddahit gelbbolašvuoda kvalitehta fágas. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon fága válдоosiid rastá ja oahppoplána gelbbolašvuodamihttomeriid vuodul. Dan dihte ferte dovdomearkkaid geavahit ovttas oahppoplánain.

Gelbbolašvuoda olahusa dovdomearkkat leat jurddašuvvon veahkkin go galgá árvoštallat oahppi ollislaš gelbbolašvuoda fágas. Loahppaárvosátni galgá albmanahttit dan gelbbolašvuoda mii oahppis lea fágas go oahpahuš loahpahušvo. Dovdomearkkat leat hábmejuvvon dainna lágiin ahte galgá sáhttit heivehit ja konkretiseret. Sáhtát lohkat eambo árvoštallama birra Oahpahušdirektoráhta siidduin:

www.udir.no/Vurdering/Standpunkturdering-i-fag/

Dovdomearkkat leat juhkkjuvvon guovtti oassái: sámegeiella nubbingiellan njálmmálaš ja sámegeiella nubbingiellan čálalaš. Válдоoassi giella, kultuvra ja girjjálašvuodta lea mielde goappaš osiin.

Dovdomearkkat leat hábmejuvvon golmma dásis. Tabealla ferte lohkat horisontálalaččat oaidnin dihte progresašuvvna daid iešguđet dásiid gaska ja vertikálalaččat oaidnin dihte oahppi ollislaš gelbbolašvuoda.

SÁMEGEIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 3 - NJÁLMMÁLAŠ		
Árvosátni 2	Árvosátni 3 ja 4	Árvosátni 5 ja 6
Oahppi... - albmanahtta vugiin maid lea álki ipmirdit, ja mas lea vassis jietnadat iešguđet lágan gielladilálašvuodain - albmanahtta beaivválaš dilálašvuodaid birra mánggáin áiggiin álkis vugiin - bájuha sisdoalu iešguđet lágan gielladilálašvuodain	Oahppi... - albmanahtta oalle buriin dadjanvugiin ja jietnadagain iešguđet gielladilálašvuodain - albmanahtta beaivválaš dili iešguđet áiggiin oalle buriin vugiin - bájuha sisdoalu ja čatnosa iešguđet giellarollain - oassálastá ja fievrreda ságastallama gos geavaha heivvolaš	Oahppi... - albmanahtta buriin dadjanvugiin ja jietnadagain iešguđet gielladilálašvuodain - albmanahtta beaivválaš dilálašvuodaid iešguđet áiggiin buriin vugiin - bájuha čielgasit sisdoalu ja čatnosa iešguđet giellarollaid bokte - oassálastá ságastallamiin, čilge ja geavaha heivvolaš sátneriggodaga

- oassálastá ságastallamiin álkis sátneriggodagain ja albmanahttá oaiviliiddis	sátneriggodaga ovdanbuktit oaiviliiddis ja dovdduidis	ovdanbuktit oaiviliiddis ja dovdduidis

SÁMEGIELLA NUBBINGIELLAN - DÁSSI 3 - ČÁLALAŠ		
Árvosátni 2	Árvosánit 3 ja 4	Árvosánit 5 ja 6
Oahppi... - bájuha muhtin osiid teavstta sisdoalus - čállá iešguđet fáttáide teavsttaid mat muhtin muddui mitalit, čilgejit ja dieđihit - geavaha muhtin muddui guovddáš giellaoahpu njuolggadusaid - geavaha muhtin muddui digitála reaidduid iežas giellaoahppamis	Oahppi... - bájuha muhtin muddui teavstta válдоosiide - čállá teavsttaid iešguđet fáttáide mat oalle muddui mitalit, čilgejit ja dieđihit - geavaha guovddáš giellaoahpu njuolggadusaid oalle bures - geavaha digitála reaidduid iežas giellaoahppamis buori muddui ulbmillaččat	Oahppi... - referere teavstta válдоosiide - čállá teavsttaid iešguđet fáttáide mat mitalit, čilgejit ja dieđihit - geavaha daid eanemus guovddáš giellaoahpu njuolggadusaid - geavaha digitála reaidduid ulbmillaččat iežas giellaoahppamis

Væhtah ulmiejaksen masse saemien faagesne

Saemien voestegieline

Bihkeden nasjovnaale væhtah ulmiejaksen masse galhkuvevuarjasjemman

10.daltesen mænngan

Væhtah ulmiejaksen masse kvaliteetem faagemahtosne buerkeste. Væhtah leah hammoedamme faagen åejviesuerkiej dåresth, jìh vâarome lea maahtoelmieh learoesoekjesjisinie. Dan åvteste tjuerieh learoesoekjesjinie ektine åtnasovvedh.

Væhtah ulmiejaksen masse edtjeh viehkine årrodh gosse edtja learohken tjåenghkies maahtoem faagesne vuarjasjidh. Galhkuvekaraktere edtja dam maahtoem vuesiehtidh maam learohke faagesne åtna gosse lierehtimmie galhka. Væhtah leah hammoedamme naemhtie guktie dah edtjeh nuepieh vedtedh konkretiseradidh jìh sjiehtedidh. Maahtah vielie vuarjasjimmien bijre lohkedh Ööhpehtimmiedirektovraaten nedtesåjrojne: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvrdering-i-fag/

Væhtah leah gööktine bieline juakeme: saemien voestegieline njaalmeldh jìh saemien voestegieline tjaaeldh. Åejviesuerkie gieles, kultuvre jìh lidteratuvre lea meatan vaaltasovveme daejnie göökte bieline.

Væhtah leah hammoedamme golmine daltesinie. Tjuara tabellem vealan lohkedh juktie progresjovnem dej ovnessie daltesi gaskem lohkedh jìh, tseagkan juktie learohken tjåenghkies maahtoem gaavnedh.

SAEMIEN VOESTESGÏELINE - NJAALMELDH

Karaktere 2	Karaktere 3 jìh 4	Karaktere 5 jìh 6
Learohke ... - såemies daajroem vaajeste, jìjtse mielh soptseste tjaalegi jìh såemies faageles aamhtesi bijre ovmesse tsiehkine gosse mubpiejgumie soptseste - àejviesisvegem tjaaleginie vaajeste, hammoen bijre soptseste jìh àehpies viehkiedìrregh buerkeste - goltele jìh såemiesmearan lea meatan soptsestimmine jìh digkiedimmine jìh jìjtse mielh soptseste - bìevnesh bààstede vadta jìh såemiesmearan jìjtse mielh buerkeste jìjtse jìh mubpiej barkoen bijre faageles krìevenassi mietie - såemies faageaamhtesh àehpiedahta mah såemiesmearan leah dàastoejasse sjiehtedamme, jìh mahta aelhkies digitaale dírregh nuhtjedh àehpiedehtie-misnie - bìevnesh gaavna jìh vaajeste såemies gaaltijjstie - aktem buajhkoes gïelem jìh aelhkies dïejvesh grammatihkeste jìh teekstedaajroste nuhtjie soejkesjamme govlesadtemetsiehkine	Learohke ... - daajroem vuesehte, buerkeste jìh tjaalegi jìh faageles teemaj bijre ussjede ovmesse tsiehkine gosse mubpiejgumie soptseste - sisvegem vaajeste jìh såemies bielieh tjaaleginie vierteste jìh dej bijre ussjede, jìh jìjtse mielh tjìelkeste jìh buerkeste guktie såemies viehkiedìrregh tsevsieh - goltele jìh lea meatan soptsestimmine jìh digkiedimmine jìh jìjtse mielh buerkeste jìh såemies sjyòhtehke bìevnesh àehpiedahta - veele tjìelkestamme bìevnesh bààstede vadta jìh bielieh jìjtse jìh mubpiej barkoste vuarjesje faageles krìevenassi mietie - jeereldihkie faageaamhtesh àehpiedahta mah leah dàastoejasse jìh sisvegasse sjiehtedamme, jìh mahta ovmesse digitaale dírregh jìh meedijh àehpiedehtiemisnie nuhtjedh - sjyòhtehke bìevnesh ovmesse gaaltijjstie gaavna jìh nuhtjie, jìh tjìelkeste man àvteste gaaltijidie nuhtjeme - aktem jeereldihkie gïelem jìh såemies dïejvesh grammatihkeste jìh teekstedaajroste nuhtjie ovmesse govlesadtemetsiehkine	Learohke ... - sjyòhtehke daajroem nuhtjie, veelebelaakan tjìelkeste, tjaalegi jìh faageles aamhtesi bijre ussjede jìh dejgumie jìjtjeraarehke barka jeereldihkie njaalmeldh govlesadtemetsiehkine - sisvegem vaajeste, tjaalegh vuarjesje, toelhkeste jìh vierteste ovmesse vuajnojste, jìh tjìelkeste guktie viehkiedìrregh àtnasuvvìeh jìh ussjede guktie dah tsevsieh - laejhtehkslaan goltele jìh lea meatan soptsestimmine jìh digkiedimmine, jìjtse mielh tjìelkeste sjyòhtehke bìevnesigumie jìh aamhtesen àvteste argumenterede - nuhteligs bìevnesh bààstede vadta, jìh jìjtse jìh mubpiej barkoem vuarjesje faageles krìevenassi mietie, jìh teekstedaajroen jìh gïeledaajroen mietie - sjyòhtehke jìh jeereldihkie faageaamhtesh àehpiedahta öörnegen mietie jìh jìjtjeraarehke, sjiehtedamme sisvegasse, tseahkan, dàastoejasse jìh meedijasse, jìh mahta digitaale dírregh jìh meedijh nuhtjedh mah sjiehtieh gosse edtja faageaamhtesh àehpiedehtedh - sjyòhtehke bìevnesh gaavna, nuhtjie jìh dej bijre ussjede maereleslaakan jìh laejhtehkslaakan, jìh buerkeste man àvteste gaaltijidie veeljeme - aktem veele gïelem nuhtjie jìh dïejvesh grammatihkeste jìh teekstedaajroste ovmesse govlesadtemetsiehkine

SAEMIEN VOESTESGÛELINE - TJAALELDH

Karaktere 2	Karaktere 3 jÿh 4	Karaktere 5 jÿh 6
Learohke ... - tjaalegh hammode mah s�emiesmearan leah �ssjelasse sjiehtedamme jÿh jÿjtse tjaalegh jarkele raeriej jÿh krievenassi mietie - l�hka jÿh �ejviesisvegem vaajeste tjaaleginie, jÿh �ejvieteeman bijre soptseste tjaaleginie muvhtine sjangerinie, jÿh vuesehte guktie g�arede dejtie toelhkestidh - ovmessie s�arhts tjaalegh tjaala s�emies struktuvrine jÿh mah s�emiesmearan leah �ssjelasse, dàastoejasse jÿh meedijumese sjiehtedamme, jÿh jÿjtse mielh soptseste, s�emies viehkiedirregh damta jÿh nuhtjie - gaavna, vaajeste jÿh s�emiesmearan gaaltijidie vuesehte jÿh aelhkies gaaltijel�stoem dorje - aelhkies raajesigujmie jÿh teeksteg�rredimmine tjaala, jÿh s�emiesmearan ortografijem jÿh tjaelemenjoelkedass haalvoe	Learohke ... - tjaalegh soejkesje jÿh hammode mah leah �ssjelasse sjiehtedamme, sisvegem vijrede jÿh jÿjtse tjaalegh buerede raeriej jÿh krievenassi mietie - tjaalegh l�hka ovmessie sjangerinie jÿh sisvegem vaajeste, buerkeste jÿh teemaj bijre tjaaleginie ussjede, jÿh soptseste guktie g�arede dejtie toelhkestidh - ovmessie s�arhts tjaalegh tjaala tjelke struktuvrine jÿh mah leah �ssjelasse, dàastoejasse jÿh meedijumese sjiehtedamme, s�emies argumenth soptseste jÿh jÿjtse mielh buerkeste joekehts tjaalegi jÿh teemaj bijre, siejhme viehkiedirregh damta jÿh nuhtjie - gaaltijh vaajeste jÿh mahta �ajvahkommes bi�vnesidie meatan vaeltedh jÿjtse tjaaleginie, jÿh guktie lohkiye mahta dejtie gaavnedh, jÿh gaaltijel�stoem dorje - sjiehtedamme raajesigujmie, teeksteg�rredimmine jÿh veele baakoeveahkine tjaala, jÿh �ajvahkommes ortografijem haalvoe	Learohke ... - tjaalegh soejkesje jÿh hammode mah leah sjiehtedamme �ssjelasse, sisvegem evtete, jÿjtse tjaalegh vuariesje jÿh buerede giele- jÿh teekstedaajroen mietie, jÿh raeriej jÿh krievenassi mietie - tjaalegh l�hka ovmessie sjangerinie, sisvegem soptseste, sjiehteles bi�vnesh tjaaleginie gaavna jÿh nuhtjie, veele buerkeste jÿh teemaj bijre tjaaleginie ussjede jÿjtjeraarehke v�aroemisnie, jÿh soptseste guktie g�arede dejtie toelhkestidh - ovmessie s�arhts tjaalegh tjaala hijven struktuvrine jÿh mah tjelkelaakan leah �ssjelasse, dàastoejasse jÿh meedijumese sjiehtedamme, jÿjtse mielh maereleslaakan jÿh laejhtehkslaakan buerkeste jÿh sjiehteles viehkiedirregh nuhtjie - sjiehteles gaaltijh nuhtjie maereleslaakan jÿh laejhtehkslaakan, mahta joekehtidh gaskem integreradimmiem, vaajestimmiem jÿh siteradimmiem gaaltijijstie barkosne, guktie lohkiye mahta dejtie gaavnedh, jÿh ellies gaaltijel�stoem dorje - veele jÿh sjiehteles baakoeveahkine tjaala, jeereldihkie raajesebigkemem jÿh ovmessie s�arhtsteeksteg�rredimmiem-vuekieh haalvoe, jÿh ortografijem jÿh tjaelemenjoelkedass haalvoe

Saemien mubpiengieline, saemiengiele 2

Bihkeden væhtah ulmiejaksemasse galhkuvevuarjasjæmman 6. daltesen mænngan

Væhtah ulmiejaksemasse kvaliteetem faagemahtosne buerkeste. Væhtah leah hammoedamme faagen åejviesuerkiej dåaresth, jïh vâarome lea maahtoeulmide learoesoekjesjisnie. Dan åvteste tjuerieh learoesoekjesjinie ektine åtnasovvedh.

Væhtah ulmiejaksemasse edtjeh viehkine årrodh galhkuvevuarjasjimmesne learohken tjåenghkies maahstose faagesne. Galhkuvekaraktere edtja dam maahtoem vuesiehtidh maam learohke faagesne åtna gosse lierehtimmie galhko. Væhtah leah hammoedamme guktie dah edtjeh nuepieh vedtedh konkretiseradidh jïh sjiehtedidh. Maahtah vielie vuarjasjimmien bijre lohkedh Ööhpehtimmiedirektovraaten nedtesæjrojne www.udir.no/Vurdering/Standpunktvrdering-i-fag/

Væhtah leah gööktine bieline juakeme: saemien mubpiengieline njaalmeldh jïh saemien mubpiengieline tjaaleldh. Åejviesuerkie giele, kultuvre jïh lidteratuvre lea meatan vaaltasovveme daejnie göökte bieline.

Væhtah leah hammoedamme golmine daltesinie. Tjuara tabellem vealan lohkedh juktie progresjovnem dej ovmesse daltesi gaskem lohkedh, jïh tseagkan juktie learohken tjåenghkies maahtoem gaavnedh.

SAEMIEN MUBPIENGIËLINE - DALTESE 6 –NJAALMELDH		
Karakterer 2	Karakterer 3 jïh 4	Karakterer 5 jïh 6
Learohke ... - aktem baakoeveahkam nuhtjie mejnie satne ånnetjilaakan maahta dååjresh, domtesh, dååjreh-timmieh, daajroeh jïh jïjtse mielh soptsestidh - såemiesmearan viehkehte goerkesadtedh soptsestimmine jïh åehpiedehtiemine - goltele jïh sisvegem vaajeste, vuesiehtimmieh vadta såemies bielijste tjaalegijstie, jïh jïjtse mielh aelhkieslaakan soptseste - såemies faage-aamhtsh buajhkoeslaakan åehpiedahta, jïh maahta såemies åehpiedehteme-dirregh nuhtjedh	Learohke ... - aktem baakoeveahkam nuhtjie mejnie satne åajvahkommes maahta dååjresh, domtesh, dååjreh-timmieh, daajroeh jïh jïjtse mielh soptsestidh - naa hijvenlaakan viehkehte goerkesadtedh soptsestimmine jïh åehpiedehtiemine - goltele jïh sisvegem guhkebe tjaaleginie guarka, jïh jïjtse mielh soptseste såemies bielij bijre tjaaleginie - faageles aamhtesh naa hijvenlaakan åehpiedahta, jïh maahta digitaale dirregh jïh meedijh nuhtjedh mah såemiesmearan leah åssjelasse sjiehtedamme	Learohke ... - aktem baakoeveahkam nuhtjie mejnie satne maahta dååjresh, domtesh, dååjreh-timmieh, daajroeh jïh jïjtse mielh soptsestidh - hijvenlaakan viehkehte goerkesadtedh soptsestimmine jïh åehpiedehtiemine - goltele jïh åejviesisvegem guarka guhkebe tjaaleginie, jïh ovmesse bielij bijre tjaaleginie ussjede - ovmesse faageles aamhtesh åehpiedahta maareleslaakan, jïh digitaale dirregh jïh meedijh maareleslaakan nuhtjie

SAEMIEN MUBPIENGIELINE – DALTESE 6 –TJAALELDH		
Karaktere 2	Karaktere 3 jñh 4	Karaktere 5 jñh 6
Learohke ... - naakede dehtie åejviesisvegistie aktene tjaalegisnie låhka jñh vaajeste - låhka jñh ussjede såemies bieliej bijre vaeljehke sjangerinie - tjaalegh tjaala aelhkies baakoeveahkine jñh raajesebigkeminie, jñh såemiesmearan dam vihkielommes grammatihkem haalvoe - ovnessie sårhts tjaalegh tjaala såemies åehpies viehkiedirregigujmie, jñh tjaalegidie såemiesmearan sjehtede aajkose tjaalegigujmie - såemies gaaltijh nuhtjie gosse jñtse tjaalegigujmie barka jñh gaaltijdie sårne	Learohke ... - åejviesisvegem aktene tjaalegisnie låhka jñh vaajeste - låhka jñh sisvegen jñh hammoen bijre ussjede såemies sjangerinie - tjaalegh tjaala hijven baakoejgumie jñh aelhie raajesebigkeminie, jñh åajvahkommes dam vihkielommes grammatihkem haalvoe - ovnessie sårhts tjaalegh tjaala såemies viehkiedirregigujmie, jñh tjaalegidie sjehtede aajkose tjaalegigujmie - åajvahkommes sjyöhtehke gaaltijh nuhtjie gosse jñtse tjaalegigujmie barka jñh gaaltijdie sårne	Learohke ... - låhka, vaajeste jñh tjåanghkan geasa åejviesisvegem aktene tjaalegisnie - låhka jñh sisvegen jñh hammoen bijre ussjede ovnessie sjangerinie - tjaalegh tjaala jeereldihkie baakoejgumie jñh jeereldihkie raajesebigkeminie, jñh dam vihkielommes grammatihkem haalvoe - ovnessie sårhts tjaalegh tjaala joekehts viehkiedirregigujmie mah Leah tjaalegi aajkose sjehtedamme - sjyöhtehke gaaltijh nuhtjie gosse jñtse tjaalegigujmie barka voerkeslaakan, jñh gaaltijdie sårne guktie lohkiye mahta dehtie gaavnedh

Saemien mubpiengieline, saemiengiele 3

Bihkeden nasjovnaale væhtah ulmiejaksemasse galhkuvevuarjasjæmman 3. daltesen mænngan

Væhtah ulmiejaksemasse kvaliteetem faagemahtosne buerkeste. Væhtah Leah hammoedamme faagen åejviesuerkiej dåaresth, jñh vårome lea mahtooulmide learoesejkesjisnie. Dan åvteste tjuerieh learoesejkesjinie ektine åtnasovvedh.

Væhtah ulmiejaksemasse edtjeh viehkine årrodh galhkuvevuarjasjimmesne learohken tjåenghkies mahtoste faagesne. Galhkuvekaraktere edtja dam mahtoem vuesiehtidh maam learohke faagesne åtna gosse lierehtimmie galhka. Væhtah Leah hammoedamme naemhtie guktie dah edtjeh nuepieh vedtedh konkretiseradidh jñh sjehtedidh. Maahtah vielie vuarjasjimmien bijre lohkedh Ööhpehtimmiedirektovraaten nedtesæjrojne www.udir.no/Vurdering/Standpunktvrdering-i-fag/

Væhtah Leah gööktine bieline juakeme: saemien mubpiengieline njaalmeldh jñh saemien mubpiengieline tjaaleldh. Åejviesuerkie giele, kultuvre jñh lidteratuvre lea meatan vaaltasovveme daejnie göökte bieline.

Væhtah Leah hammoedamme golmine daltesinie. Tjuara tabellem vealan lohkedh juktie progresjovnem dej ovnessie daltesi gaskem lohkedh, jñh tseagkan juktie learohken tjåenghkies mahtoem gaavnedh.

SAEMIEN MUBPIENGIËLINE - DALTESE 3 –NJAALMELDH		
Karaktere 2	Karaktere 3 jìh4	Karaktere 5 jìh 6
Learohke ... - buajhkoeslaakan jìh sàemies intonasjovnine soptseste ovmesse gieletsiehkine - biejjieladtje tsiehkìej bìjre soptseste ovmesse tìjjine aelhkieslaakan - sisvegem soptseste joekehts gieletsiehkìjste - lea meatan soptsestimmine aktine aelhkies baakoeveahkine jìh jìjtse mìelh soptseste	Learohke ... - naa tjielkelaakan jìh naa hijven intonasjovnine soptseste ovmesse gieletsiehkine - biejjieladtje tsiehkìej bìjre ovmesse tìjjine soptseste naa hijvenlaakan - sisvegem jìh ektiedimmiem soptseste ovmesse gieleråålline - lea meatan soptsestimmine jìh dejtìe guhkìebasse evtede, jìh aktem stuerebe baakoeveahkam nuhtjìe juktìe mìelh jìh domtesh soptsestìdh	Learohke ... - tjielkelaakan jìh hijven intonasjovnine soptseste ovmesse gieletsiehkine - biejjieladtje tsiehkìej bìjre soptseste ovmesse tìjjine hijvenlaakan - sisvegem jìh ektiedimmiem tjielkelaakan soptseste ovmesse gieleråållaj tjierrh - lea meatan soptsestimmine, buerkeste jìh aktem hijven baakoeveahkam nuhtjìe juktìe vuajnoeh jìh domtesh soptsestìdh

SAEMIEN MUBPIENGIËLINE– DALTESE 3 –TJAALELD		
Karaktere 2	Karaktere 3 jìh 4	Karaktere 5 jìh 6
Learohke ... - bielìeh sisvegìstìe aktene tjaalegisnie vaajeste - tjaalegh ovmesse teemaj bìjre tjaala mah sàemiesmearan soptsestìeh, buerkiestìeh jìh bìevnieh - sàemies vihkeles njoelkedassh hammoevierhkesne nuhtjìe - sàemiesmearan digitaale dírregh jìjtse gielerìerehtìmmesne nuhtjìe	Learohke... - sàemiesmearan àejvìebìehkìde aktene tjaalegisnie vaajeste - tjaalegh tjaala ovmesse teemaj bìjre mah àajvahkommes soptsestìeh, buerkiestìeh jìh bìevnieh - vihkeles njoelkedassh hammoevierhkesne nuhtjìe naa hijvenlaakan - digitaale dírregh jìjtse gielerìerehtìmmesne nuhtjìe àajvahkommes maereleslaakan	Learohke .... - àejvìebìehkìde aktene tjaalegisnie vaajeste - tjaalegh tjaala ovmesse teemaj bìjre mah soptsestìeh, buerkiestìeh jìh bìevnieh - doh vihkielommes njoelkedassh hammoevierhkesne nuhtjìe - digitaale dírregh jìjtse gielerìerehtìmmesne nuhtjìe maereleslaakan

Kjennetegn på måloppnåelse faget samisk

Samisk som førstespråk

Veiledende nasjonale kjennetegn på måloppnåelse for standpunktvurdering etter 10. årstrinn

Kjennetegn på måloppnåelse beskriver kvaliteten på kompetanse i faget. Kjennetegnene er utformet på tvers av hovedområdene i faget og med utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen. De må derfor brukes sammen med læreplanen.

Kjennetegn på måloppnåelse er ment å være til hjelp ved vurderingen av elevens samlede kompetanse i faget. Standpunkt karakteren skal uttrykke den kompetansen eleven har i faget ved avslutningen av opplæringen. Kjennetegnene er utformet slik at de skal gi muligheter for konkretisering og tilpasning. Du kan lese mer om vurdering på nettsidene til Utdanningsdirektoratet: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvurdering-i-fag/

Kjennetegnene er inndelt i to: samisk som førstespråk muntlig og samisk som førstespråk skriftlig. Hovedområdet språk, kultur og litteratur er integrert i de to delene.

Kjennetegnene er utformet på tre nivåer. Tabellen må leses horisontalt for å lese progresjonen mellom de ulike nivåene og vertikalt for å finne elevens samlede kompetanse.

SAMISK SOM FØRSTESPRÅK - MUNTLLIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - gjengir noe kunnskap, forteller og uttrykker egne meninger om tekster og enkelte faglige emner i ulike muntlige kommunikasjonssituasjoner - gjengir hovedinnhold i tekster, forteller om form og forklarer kjente virkemidler - lytter og deltar til en viss grad i samtaler og diskusjoner og uttrykker egne meninger - gir tilbakemeldinger og begrunner til en viss grad egne meninger om eget og andres arbeid ut fra faglige kriterier - presenterer noe fagstoff som til en viss grad er tilpasset mottaker og kan bruke enkelte digitale verktøy i presentasjonen	Eleven ... - viser kunnskap, forklarer og reflekterer over tekster og faglige emner i ulike muntlige kommunikasjonssituasjoner - gjengir innhold og sammenlikner og reflekterer over enkelte sider ved tekster, gjør rede for og begrunner egne meninger om virkningen av enkelte virkemidler - lytter og deltar i samtaler og diskusjoner og begrunner egne meninger og presenterer noe relevant informasjon - gir begrunnede tilbakemeldinger og vurderer sider ved eget og andres arbeid ut fra faglige kriterier - presenterer variert fagstoff som er tilpasset mottaker og innhold og kan bruke ulike digitale verktøy og medium i presentasjonen	Eleven ... - bruker relevant kunnskap, utdyper, reflekterer og arbeider selvstendig med tekster og faglige emner i varierte muntlige kommunikasjonssituasjoner - gjengir innhold, vurderer, tolker og sammenlikner tekster fra ulike perspektiv og gjør rede for bruken av virkemidler og reflekterer over virkningen de har - lytter kritisk og deltar i samtaler og diskusjoner, begrunner egne meninger med relevant informasjon og argumenterer saklig - gir konstruktive tilbakemeldinger og vurderer eget og andres arbeid ut fra faglige kriterier og ut fra kunnskap om tekst og språk - presenterer relevant og variert fagstoff på en strukturert og selvstendig måte, tilpasset innhold, situasjon, mottaker og media, og kan bruke digitale

- finner og gjengir informasjon fra enkelte kilder - bruker et forståelig språk og enkelte begrep fra grammatikk og tekstkunnskap i forberedte kommunikasjonssituasjoner	- finner og bruker relevant informasjon fra ulike kilder og begrunner valg av kildene - bruker et variert språk og enkelte begrep fra grammatikk og tekstkunnskap i ulike kommunikasjonssituasjoner	verktøy og media tilpasset presentasjon av fagstoff - finner, reflekterer over og bruker relevant informasjon formålstjenlig og kritisk og begrunner valg av kildene - bruker et presist språk og behersker begrep fra grammatikk og tekstkunnskap i ulike kommunikasjonssituasjoner

SAMISK SOM FØRSTESPRÅK - SKRIFTLIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - utformer tekster som til en viss grad er tilpasset formålet og endrer egne tekster etter innspill og ut fra kriterier - leser og gjengir hovedinnhold tekster og forteller om hovedtema i tekster i enkelte sjangre, viser til mulige tolkninger - skriver ulike typer tekster med en viss struktur og som til en viss grad er tilpasset formål, mottaker og medium og uttrykker egne meninger, kjenner og bruker enkelte virkemidler - finner, siterer og viser til en viss grad til kildene og lager enkel kildeliste - uttrykker seg skriftlig med enkel setningsoppbygging og tekstbinding og mestrer til en viss grad ortografi og skriveregler	Eleven ... - planlegger og utformer tekster som er tilpasset formålet, bygger ut innhold og bearbeider egne tekster etter innspill og ut fra kriterier - leser tekster i ulike sjangre og gjengir innholdet, forklarer og reflekterer over tema i tekster, formidler mulige tolkninger - skriver ulike typer tekster med klar struktur og som er tilpasset formål, mottaker og medium, uttrykker enkelte argumenter og forklarer egne meninger om ulike tekster og emner, kjenner og bruker vanlige virkemidler - refererer og siterer kilder og kan stort sett integrere informasjonen i egne tekster på en etterprøvbar måte og lager kildeliste - uttrykker seg skriftlig med tilpasset setningsoppbygging, tekstbinding og nøyaktig ordforråd og mestrer stort sett ortografi og skriveregler	Eleven ... - planlegger og utformer tekster som er tilpasset formålet, utvikler innhold, vurderer og bearbeider egne tekster ut fra språk- og tekstkunnskap og etter innspill og ut fra kriterier - leser tekster i ulike sjangre, gjengir innholdet, finner og bruker relevant informasjon i tekstene, utdyper og reflekterer på selvstendig grunnlag over tema i tekster og formidler mulige tolkninger - skriver ulike typer tekster med god struktur og som er tydelig tilpasset formål, mottaker og medium, begrunner egne meninger formålstjenlig og kritisk og bruker relevante virkemidler - bruker relevante kilder hensiktsmessig og kritisk, kan skille mellom integrering, referering og sitering av kilder i arbeidet på en etterprøvbar måte og lager full kildeliste - uttrykker seg skriftlig med presis og treffende ordforråd, mestrer variert setningsoppbygging og

		ulike tekstbindingsformer og mestrer ortografi og skriveregler

Samisk som andrespråk, samisk 2

Veiledende nasjonale kjennetegn på måloppnåelse for standpunktvurdering etter nivå 6

Kjennetegn på måloppnåelse beskriver kvaliteten på kompetanse i faget. Kjennetegnene er utformet på tvers av hovedområdene i faget og med utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen. De må derfor brukes sammen med læreplanen.

Kjennetegn på måloppnåelse er ment å være til hjelp ved standpunktvurderingen av elevens samlede kompetanse i faget. Standpunktkarakteren skal uttrykke den kompetansen eleven har i faget ved avslutningen av opplæringen. Kjennetegnene er utformet slik at de skal gi muligheter for konkretisering og tilpasning. Du kan lese mer om vurdering på nettsidene til Utdanningsdirektoratet: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvurdering-i-fag/

Kjennetegnene er inndelt i to: samisk som andrespråk muntlig og samisk som andrespråk skriftlig. Hovedområdet språk, kultur og litteratur er integrert i de to delene.

Kjennetegnene er utformet på tre nivåer. Tabellen må leses horisontalt for å lese progresjonen mellom de ulike nivåene og vertikalt for å finne elevens samlede kompetanse.

SAMISK SOM ANDRESPRÅK - NIVÅ 6 - MUNTIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - bruker et ordforråd som i noen grad dekker behovet for å uttrykke opplevelser, følelser, erfaringer, kunnskap og egne meninger - samhandler i noen grad for å forstå og gjøre seg forstått i samtaler og presentasjoner - lytter og gjengir konkret innhold, gir eksempler på enkelte sider av tekster og uttrykker egne meninger på en enkel måte - presenterer noe fagstoff på en forståelig måte og kan bruke enkelte presentasjonsverktøy	Eleven ... - bruker et ordforråd som stort sett dekker et behov for å uttrykke opplevelser, følelser, erfaringer, kunnskap og egne meninger - samhandler nokså godt for å forstå og gjøre seg forstått i samtaler og presentasjoner - lytter og forstår deler av innholdet av lengre tekster og uttrykker egne meninger om enkelte sider ved tekster - presenterer faglige emner på en nokså god måte og kan bruke digitale verktøy og medier til en viss grad tilpasset formålet	Eleven ... - bruker et ordforråd som kan uttrykke opplevelser, følelser, erfaringer, kunnskap og egne meninger - samhandler godt for å forstå og gjøre seg forstått i samtaler og presentasjoner - lytter og forstår hovedinnholdet av lengre tekster og reflekterer over ulike sider ved tekster - presenterer ulike faglige emner formålstjenlig og bruker digitale verktøy og medier formålstjenlig

SAMISK SOM ANDRESPRÅK – NIVÅ 6 - SKRIFTLIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - leser og gjengir noe av hovedinnholdet eller enkeltdeler i tekst - leser og reflekterer over enkelte sider ved utvalgte sjangre - skriver tekster med enkelt ordforråd og setningsbygning, og mestrer til en viss grad grunnleggende grammatikk - skriver ulike typer tekster med enkelte kjente virkemidler, og tilpasser tekstene til en viss grad til formålet med tekstene - bruker enkelte kilder i arbeid med egne tekster og oppgir kildene	Eleven ... - leser og refererer hovedinnholdet i tekst - leser og reflekterer over innhold og form i enkelte sjangre - skriver tekster med dekkende ordvalg og enkel setningsbygning, og mestrer stort sett grunnleggende grammatikk - skriver ulike typer tekster med noen virkemidler, og tilpasser tekstene til formålet med tekstene - bruker stort sett relevante kilder i arbeid med egne tekster og oppgir kildene	Eleven ... - leser, refererer og oppsummerer hovedinnhold i tekst - leser og reflekterer over innhold og form i ulike sjangre - skriver tekster med variert ordvalg og variert setningsbygning, og mestrer grunnleggende grammatikk - skriver ulike typer tekster med forskjellige virkemidler tilpasset til formålet med tekstene - bruker relevante kilder i arbeid med egne tekster bevisst og oppgir kildene på en etterprøvbar måte slik at leseren kan finne fram til dem

Samisk som andrespråk, samisk 3

Veiledende nasjonale kjennetegn på måloppnåelse for standpunktvurdering etter nivå 3

Kjennetegn på måloppnåelse beskriver kvaliteten på kompetanse i faget. Kjennetegnene er utformet på tvers av hovedområdene i faget og med utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanen. De må derfor brukes sammen med læreplanen.

Kjennetegn på måloppnåelse er ment å være til hjelp ved standpunktvurderingen av elevens samlede kompetanse i faget. Standpunkt-karakteren skal uttrykke den kompetansen eleven har i faget ved avslutningen av opplæringen. Kjennetegnene er utformet slik at de skal gi muligheter for konkretisering og tilpassing. Du kan lese mer om vurdering på nettsidene til Utdanningsdirektoratet: www.udir.no/Vurdering/Standpunktvurdering-i-fag/

Kjennetegnene er inndelt i to: samisk som andrespråk muntlig og samisk som andrespråk skriftlig. Hovedområdet språk, kultur og litteratur er integrert i de to delene.

Kjennetegnene er utformet på tre nivåer. Tabellen må leses horisontalt for å lese progresjonen mellom de ulike nivåene og vertikalt for å finne elevens samlede kompetanse.

SAMISK SOM ANDRESPRÅK - NIVÅ 3 - MUNTLLIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - uttrykker seg med forståelig uttale og en viss intonasjon i ulike språksituasjoner - uttrykker seg om dagligdagse situasjoner i ulike tider på en enkel måte - gjengir innhold i fra ulike språksituasjoner - deltar i samtaler med et enkelt ordforråd og uttrykker egne meninger	Eleven ... - uttrykker seg med en nokså god uttale og intonasjon i ulike språksituasjoner - uttrykker seg om dagligdagse situasjoner i ulike tider på en nokså god måte - uttrykker innhold og sammenheng i ulike språkroller - deltar og fører samtaler videre og bruker et mer dekkende ordforråd til å uttrykke meninger og følelser	Eleven ... - uttrykker seg med god uttale og intonasjon i ulike språksituasjoner - uttrykker seg om dagligdagse situasjoner i ulike tider på en god måte - uttrykker klart innhold og sammenheng gjennom ulike språkroller - deltar i samtaler, forklarer og bruker et dekkende ordforråd til å uttrykke synspunkter og følelser

SAMISK SOM ANDRESPRÅK – NIVÅ 3 - SKRIFTLIG		
Karakteren 2	Karakteren 3 og 4	Karakteren 5 og 6
Eleven ... - gjengir deler av innholdet i en tekst - skriver tekster om ulike emner som til en viss grad forteller, beskriver og informerer. - bruker enkelte sentrale regler i formverket - bruker i noen grad digitale verktøy i egen språklæring	Eleven ... - refererer til en viss grad hovedmomenter i en tekst - skriver tekster om ulike emner som stort sett forteller, beskriver og informerer. - bruker sentrale regler i formverket nokså godt - bruker digitale verktøy i egen språklæring stort sett formålstjenlig	Eleven ... - refererer hovedmomenter i en tekst - skriver tekster om ulike emner som forteller, beskriver og informerer - bruker de mest sentrale regler i formverket - bruker digitale verktøy i egen språklæring formålstjenlig